

Ravinnetaseet

Ravinnetaseet kertovat viljelyn ravinteiden käytön tehokkuudesta. Taseeseen lasketaan kunkin ravinteiden lisäys ja poistuma tiettyä yksikköä kohti.

Tyypillisesti ne lasketaan pääravinteille, typpi, fosfori ja kalium. Tarkastelun kohteena voi olla valtakunnallinen, alueellinen tai tila-, pelto- tai karjakohtainen taso (porttitase, peltotase, karjatase).

Yleisin tarkastelutaso on peltotase, jolloin saa selville lohko- ja kasvikohtaisen ravinteiden käytön tehokkuuden. Jos laskelmissa jää ravinnetta käyttämättä (tase on positiivinen), kyseinen ravinne joko kertyy maahan tuleville vuosille käytettäväksi tai vapautuu ympäristöön, jolloin typen ja fosforin osalta vesistöjen rehevöitymisriski lisääntyy. Jos tase taas on negatiivinen, käyttävät kasvit ravinteita maan omista varastoista ja maa voi köyhtyä.

Taselaskennan avulla voidaan tarkkailla ja seurata omaa viljelyä ja tuotantopanokset kohdentaa paremmin. Jos tasetta halutaan parantaa, voi harkita lannoituksen vähentämistä tai sadon lisäämistä esimerkiksi maan kasvukuntoa parantamalla ja/tai käyttämällä satoisampia lajikkeita.

Taseiden laskentaan sisältyy paljon epävarmuustekijöitä. Näitä voi pienentää esimerkiksi tarkentamalla

- sadon määrän ja ravinnepitoisuuden mittausta
- karjanlannan määrän ja ravinnepitoisuuksien määrittämistä
- biologisen typensidonnan määrän arviointia erilaisilla laskureilla
- viljelymuistiinpanoja

Peltotaseiden laskennassa voi hyödyntää esimerkiksi tätä [ravinnetaselaskuria](#)